

ACC. N:R M. 14660:1-2.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *Agneta Lundelöf, Lund*
Härad: *Östera* Berättare: *Viktor Olsson*
Socken: *Torhamn* Berättarens yrke: *fishare*
Uppteckningsår: *1958* Född år *1877* i *Torhamn*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-2.

Lu F 73

Viktor Olsson har varit bosatt på Stenshamn som fiskare och i sjöräddningstjänst i hela sitt liv.

"Det var nog inte Karlskrona som betydde så mycket som stad för öarna. Däremot Kalmar, Mönsterås och Oskarshamn. Dit kom man för att sälja sin fisk. Lite handlade man väl där, men några nyheter hade man inte med sig hem precis.

Här på Stenshamn har vi haft 4 handelsbodar efter varandra. I min barndom var det en gammal gumma, som vi kallade Ingrid Pella. Sen var det Sjögren som hade affär till sin död och så ett fruntimmer i det nordligaste huset här på ön. Den sista hade en man som hette Ture, och den fanns tulls i fjol. Varför den slutade, vet jag inte, de gjorde alla goda affärer --- hade en 60 - 70000 i omsättning skulle jag tro. De förde vad man kunde behöva --- med rep och redskap var det kanske lite dåligt. Men man behövde aldrig göra färder till fastlandet eller Karlskrona för att handla.

Fisket har alltid varit bra. Vi har alltid fått goda fångster, men vi fick förr ingenting för dem. Jag brukade ligga ute minst 60 nätter med sillfiske och 60 med lax på ett år, och ofta var det en 100 nätter i rad. Men vi fick 25 - 50 öre/val (val = 3-4 kg) för sillen och mer än 2 kr har jag aldrig fått för laxen --- ofta gick den för 75 - 80 öre kg.

Motorbåtar har vi inte haft så länge, men jag har hunnit ~~sk~~ slita ut 3 maskiner. Den första var dansk, minns jag.

Sen första världskriget har vi haft det bättre, kanske med en liten nedgång i början.

Slog fisket fel hade man ingenting annat att ta till, något stenhuggeri eller liknande har vi aldrig haft här. Det var bara att leva på hoppet tills det blev bättre. Det var inga som for till stan och arbetade då, däremot for många till Amerika.

Djur hade man bara för den egna födan. Det fanns en förståss som hade en 7-8 kor, men annars var det vanligt med en i var familj. Och så hade man får, som ställde till en massa besvär. De gick in på varandras beten, och man måste ha extra vakt jämt. Alla djur är borta nu, ingen har tid eller lust att sköta dem.

Jag gick i skola på en mängd olika öar, på Flaggskär och på Ytterön. Då ambulerade lärarna mellan öarna, och föräldrarna fick själva betala dem. Sen var det skola på Utlängan, men så slog vi oss ihop och köpte skolhuset för 800 kr och fick ordinarie lärare här. Vi hade flera barn än de på Utlängan och därför hjälpte skolinspektorn oss att få skolan hit.

När jag var barn fick man ett hus för 200 kr. Det här huset har kostat 100 kr i bygglön, och den här typen var den vanligaste i min barndom. (Medelstor parstuga med köket fortfarande i kammaren och veranda)